

อำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยาในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงเป็นอุตสาหกรรม :
ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

นางสาวเมทินี ไทยสมบูรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมศึกษามหาบัณฑิต

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-457-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019262

117869953

WIVES' POWER OF DECISION MAKING IN FAMILIES IN AN INDUSTRIALIZING SOCIETY :
A CASE STUDY OF TAMBON OMNOI, KRATHUM BAEN, SAMUT SAKHON PROVINCE

Miss Metinee Thaisomboon

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-457-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยาในสังคมที่กำลัง
เปลี่ยนแปลงเป็นอุตสาหกรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลอ้อมน้อย
อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

โดย

นางสาวเมทินี ไทยสมบูรณ์

ภาควิชา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

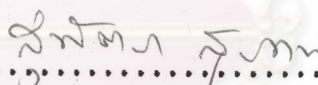
รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์

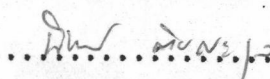
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุนตรา สุภาพ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ตินณะกุล)

เมทินี ไทยสมบูรณ์ : อำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยาในสังคมที่กำลัง
เปลี่ยนแปลง เป็นอุตสาหกรรม : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกะทู้มแบบ
จังหวัดสมุทรสาคร (WIVES' S POWER OF DECISION MAKING IN FAMILIES IN
AN INDUSTRIALIZING SOCIETY : A CASE STUDY OF TAMBON OMNOI,
KRATHUM BAEN, SAMUT SAKHON PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สัญญา
สัญญาวัฒน์, 131 หน้า. ISBN 974-582-457-7

ปัญหาในการวิจัยครั้งนี้ คือ ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง เป็นอุตสาหกรรมนั้น มีปัจจัย
อะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อขนาดอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยา โดยมีสมมติฐานดังนี้

1. ภรรยาที่ประกอบอาชีพในระดับสูงจะมีอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวมากกว่า
ภรรยาที่ประกอบอาชีพในระดับต่ำหรือไม่ได้ประกอบอาชีพ
2. ภรรยาที่มีสามีประกอบอาชีพในระดับสูงจะมีอำนาจการตัดสินใจในครอบครัว
มากกว่าภรรยาที่มีสามีประกอบอาชีพในระดับต่ำ
3. ภรรยาที่มีการศึกษาสูงจะมีอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวมากกว่าภรรยาที่มี
การศึกษาต่ำ
4. ภรรยาที่มีสามีมีการศึกษาสูงจะมีอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวมากกว่าภรรยา
ที่มีสามีมีการศึกษาต่ำ
5. ภรรยาที่มีรายได้มากกว่าสามีจะมีอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวมากกว่าภรรยา
ที่มีรายได้น้อยกว่าสามี
6. ภรรยาที่อายุมากกว่าสามีจะมีอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวมากกว่าภรรยาที่มี
อายุน้อยกว่าสามี
7. ภรรยาที่มีระยะเวลาการสมรสมากจะมีอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวมากกว่า
ภรรยาที่มีระยะเวลาการสมรสน้อย
8. ภรรยาที่มีการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนจะมีอำนาจการตัดสินใจในครอบครัว
มากกว่าภรรยาที่ไม่มีการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

ข้อมูลสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ได้จากการสอบถามภรรยาจำนวน 200 คน
สามีจำนวน 200 คน ผลปรากฏว่าเป็นไปตามสมมติฐาน 4 ข้อ คือ ข้อ 1 ข้อ 3 ข้อ 5 ข้อ 8
และไม่สามารถยืนยันตามสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญได้ มี 4 ข้อ คือ ข้อ 2 ข้อ 4 ข้อ 6 และ ข้อ 7

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในสถาบันครอบครัว โดยเฉพาะในเรื่อง
ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างสามีภรรยา และเป็นบรรทัดฐานสำหรับการดำเนินชีวิตของคู่สมรส
 อีกทั้งสามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาในเรื่องของบทบาทสตรีในสังคมปัจจุบัน
ซึ่งกำลังเปลี่ยนแปลง เป็นสังคมอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น

ภาควิชา..... สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา..... สังคมวิทยา
ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C330339 : MAJOR SOCIOLOGY

KEY WORD : WIVES' POWER OF DECISION MAKING IN FAMILIES/INDUSTRIALIZED SOCIETY

METINEE THAISOMBOON : WIVES' POWER OF DECISION MAKING IN FAMILIES IN AN INDUSTRIALIZING SOCIETY : A CASE STUDY OF TAMBON OMNOI, KRATHUMBAEN, SAMUT SAKHON PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. SUNYA SUNYAVIVAT, Ph.D. 131 pp. ISBN 974-582-457-7

The research problem for this thesis is ; what are the factors effecting wives' familial power in an industrializing society. Hypotheses for the study are:

1. Among wives, those who are professional workers have more familial power than those who are unskilled labourers or jobless.
2. Among wives, those with professional career husbands have more familial power than those with unskilled labour husbands.
3. Among wives, those with high education have more familial power than those with low education.
4. Among wives, those with highly educated husbands have more familial power than those with lowly educated husbands.
5. Among wives, those with higher income than husbands have more familial power than those with lower income than husbands.
6. Among wives, those who are older than husbands have more familial power than those who are younger than husbands.
7. Among wives, those with longer marriage have more familial power than those with shorter marriage.
8. Among wives, those who are community active have more familial power than those who are not community active.

Data for the testing of the above hypotheses are from 200 wives and 200 husbands of Tambon Omnoi, Krathum Baen, Sumut Sakhon Province

Four of the stated hypotheses (No. 1, 3, 5 and 8) substantiated while the rest are refuted by the empirical data. No matter what outcomes of the study are, a number of useful information as to the family life of husbands and wives in an industrializing community is shown and ready to be appropriately applied elsewhere relevant.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

ลายมือชื่อนิติศ.....

สาขาวิชา.....สังคมวิทยา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีก็ด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย ในเบื้องต้นนี้ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้มอบทุนอุดหนุนในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้สละเวลาในการตรวจแก้ไขตลอดจนได้ให้คำแนะนำและข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัยมาตลอด ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ สุนัตรา สุภาพ ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ตินณะกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยกำหนดทิศทางและแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสมบูรณ์ดียิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณชาวบ้านตำบลอ้อมน้อยทุก ๆ คนที่กรุณาให้ข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยด้วยดีมาตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบพระคุณคุณเผื้อษา ภูมิ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงคุณเสากล เขียวสกุล คุณเสาวณีย์ คุณลทพันธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อคุณปู่ท้อย และคุณย่าอาภรณ์พรรณ ไทยสมบุรณ์ ผู้ที่ให้การสนับสนุนด้านการเงินในการทำวิทยานิพนธ์มาตลอด รวมทั้งคุณยายกิมซิ่น เจริญพงษ์ ผู้ที่ให้ความห่วงใยและกำลังใจมาเสมอ

ด้วยความภาคภูมิใจที่สำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยขอมอบความภาคภูมิใจที่เกิดขึ้นให้กับคุณพ่อโนวาศ และคุณแม่สุนันทา ไทยสมบุรณ์ ผู้เป็นที่เคารพรักยิ่งที่รอคอยความสำเร็จของลูกสาวในครั้งนี้อย่างดีตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลงานนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมทินี ไทยสมบุรณ์

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดและทฤษฎี.....	11
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
ตัวแปรและสมมติฐานในการวิจัย.....	35
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	43
ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ที่ทำการศึกษา.....	43
วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล.....	49
การสร้างแบบสอบถาม.....	50
การทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม.....	50
ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	51
การสุ่มตัวอย่าง.....	51
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล.....	52

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มภรรยา จำแนกตามบทบาททางเศรษฐกิจ ของภรรยา.....	56
2	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มภรรยา จำแนกตามช่วงชั้นบทบาททาง เศรษฐกิจของภรรยา.....	57
3	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มภรรยา จำแนกตามบทบาททางเศรษฐกิจ ของสามี.....	58
4	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มภรรยา จำแนกตามช่วงชั้นบทบาททาง เศรษฐกิจของสามี.....	59
5	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มภรรยาจำแนกตามระดับการศึกษาของ ภรรยา.....	60
6	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มภรรยาจำแนกตามระดับการศึกษาของ สามี.....	61
7	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มภรรยาจำแนกตามความแตกต่างระหว่าง รายได้ของสามีและภรรยา.....	62
8	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มภรรยาจำแนกตามความแตกต่างระหว่าง อายุของสามีและภรรยา.....	63
9	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มภรรยาจำแนกตามระยะเวลาของการ สมรส.....	64
10	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มภรรยาจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรม และความถี่ของการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนของภรรยา.....	65
11	แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มภรรยาจำแนกตามตำแหน่งของการ เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนของภรรยา.....	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	แสดงลักษณะอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยา.....	67
13	แสดงลักษณะอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของสามี.....	73
14	แสดงระดับอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยา.....	78
15	แสดงระดับอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของสามี.....	79
16	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททาง เศรษฐกิจของภรรยา กับระดับอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยา.....	81
17	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททาง เศรษฐกิจของสามี กับระดับอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยา.....	83
18	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของภรรยา กับระดับอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยา.....	84
19	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของสามี กับระดับอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยา.....	85
20	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างรายได้ของ สามีและภรรยา กับระดับอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยา....	87
21	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างอายุของสามีและ ภรรยา กับระดับอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยา.....	88
22	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการสมรส กับระดับอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยา.....	89
23	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนของภรรยา กับระดับอำนาจการตัดสินใจในครอบครัวของภรรยา.....	91